

St - 331

D-38/95

K-[Samlk] 2/85

59

Summariusz KLEYNOTOW,

Abo

Herbow Páństwá y Rycerstwá Ko-
rony Polskiey y M. X. Lituw.
z rożnych Authorow:

Arianowicze/
Z Bielskiego/z Paproctiego/y Scri-
ptor S. S. Jagodyńskiego
zebrany.

do dla snadniejszego nálezienia Czytelniowci
wedle obyczálu spiszący
y wydany.

W KRAKOWIE,
W Drukári v Džiedžicow Jakubá Syber
nrychera/ Roku p. 1621.

Náprzez aeny Kleynot starostawne
go Domu Ich M. pp. WOYNOM.

Y Etá woyne nie let live/
A y domá sa Przyliwe.
Treby domu WOYNI NEGÓ/
Treby glosu tro Stego/
Edzi sie z tymi Cnotá staroi/
Tam misyke starone spráwi.

Przypomnieniu Pánmu z Pánów.
IEGO MOSCI,
P. PAWLOWI WOYNIE,
Dworzamionowi R. J. Msc.
& menu M. P.

 Le nadzien cnotárobi,
ani na iaki krotki czas
mnie wielce Dlaczymy
Panie, chace stuzyc, ale
na to zmierza, aby zgrabiala y za-
stugomáPá, na wiecznosć starwy, a nie
śmiertelnosć imienia. Bo aż ży mot
y nacnotliwiego skrocony być musi,
starwy iednak po nim y zanim bedą-
ce bieg y wiek, a nieprzerwany być
ma, ani hamowany być może. Stąd
że wielkich Heroow sprawy, wielcy
opisuią Historykowie, opieraję-

Poctowie, okrąbaję y oglobią O-
ratorowie, aby głosnych cnot sławę
nigdy nie była zamilezana, ale za-
mbe iak nay głosney zawałana. W
co potrafiaję, y sami Monarczo-
wie świata, aby cnotu oraz z ciątkę
grzebiona nie była, na pamiątkę
tych, którzy cnoty byli znacznizna-
ki y obrazy, nietylko Państwom
swym ku pobude swystowania, ale
y wßytkiemu światu ku skarbie po-
daię. Coby abowiem po naszym by-
ciu y życiu nietylko zaſtuę acto, ieli
ani bycia pamiątki, ani życia zna-
kow, ani zaſtuę nagrody niepozosta-
nie? Iżtedy iako ieden nie od rze-
czy nanotował:

Herbowne kleynoty
Saxiegami cnoty.

Zebry

Zebry te tak znamienite siegi na-
bycę cnotliwych przodków, cnot y
zaſtuę, prochem nie zapadały, ślu-
śniem podobno wmyślił, odnowić y
odnowioną M. M. menu Młciwe
P. nayflussniew oddać. Rozumię.
lembowiem y rozumiem, iż tam na-
lepiey znaki cnoty y obrazy cnotli-
wych będą w poßanowaniu, gdzie
y sama cnota zawsze była w dobrym
chowaniu. Przyjmie tedy M. P
te w bogatstwie, namiey bogatstwo
cieć ofiaruującego, a tam gdzie jest
gniazdo cnoty, niekóz nayduię y zrzo-
dło laski, do której się pilno zale-
cam z poſtugami. W Krakowie. 26.
lulij. 1623.

M.W. mego Młciwego Pań
naniszy sztagai

Stanisław Giermański

KLEYNOTY
Abo
HERBY
Páñstwá y Rycerstwá Po-
wiátow y Miasz głównych Ko-
rony Polskiey y W. X. L.
według obieczadu.

Królestwo Polskie ma te Pro-
vincye w sobie, iako Małay Wielka
Polske. Mała ólatego Fláde pierwowej / ze
tam iest Korona. Plus wielkie Księstwo Litew-
skie/które sie dobrowolnie do Korony z Jagiełlem
wcieliło / y umiawiecznząc Zygmuntu Augusta
zwiazało / záchowawosz y sobie prawa sine y iuri-
bicio meale. Ma Rus / Pruszy / Mazowsze/
Smidz Pkora dolnosz y nalezy / a Inflanty nápo-
ly / podlásze / Wołyn / Biuow. Pomorsey Slesko
od niego odpadło. Nlatej te Ksiażeta oldowne:
Ksiaże praskie / Ksiaże Kurlandskie / Ksiażeta
Pomorskie / Store iebcze rozmgladem Lenburgu y
Bytomia / Old Krolom polskim czynia: Udoje-
Bmoda

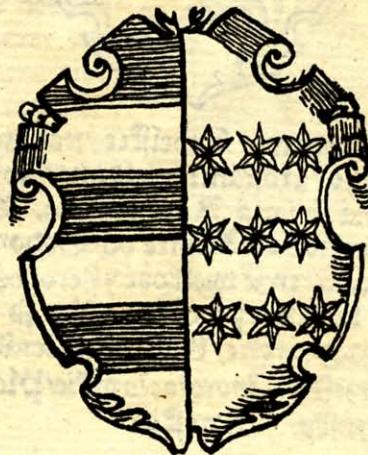
wodátatze Wołostí czymi. Piowintya zásie káz-
da ma swe Woiewodztwá / a te wypisckie máia
swe choragwie i roznemíz serby / ktore iatu swym
porzedkiem bede kladł. 24 naprzod Orla Kro-
lestwa polskiego herb / ktory mabydzie illu / w
polu czerwonym / z trzydly rożbersonem / w Koro-
nie złotej. Woiewodztwa máia zásie swe powia-
ty / ktore i folguyać brońoci opuszcgam : tylko
co same Woiewodztwa a żemie mettore przy-
 nich / ktore máia osobne swe choragwie / posode.

24aprzod tedy Mała polska mate Woje-
wodztwa w sobie: Brąkowskie/ Sandomierskie/
y Lubelskie

Rias

Brąkowskie Woiewodztwo na Horagmi u-
żywa Orla biallego w złotej Koronie / w czerwo-
nym polu / a przez przydła ma złote linie. W tym-
że Woiewodztwie jest ziemia Sadecka / ktorej
ma osobne swe choragiewo / na ktorej na prawej
stronie sa trzy strysy czertowane / a trzy żółte / a na
drugiej stronie dziewięć gwiazd / w czerwonym
polu. W tymże Woiewodztwie żatorska i O-
świecimska ziemia / ktorej nie pieści i nie stary by-
ły / y do Śląskanależąły. Żatorska użycza Orla
biallego w białym polu / a na pięciach Z. O-
świecimskiego Orla czarnego / a na pięciach O.
Tamże jest iestwo Siewierskie / ale to iest pod
kościolem Brąkowskim / y zgolić sobie wolne.

B2

Woje-

Województwo Środkowieckie wzywana cho
rygwój Tarczey / na której od połowie trzy pola
czerwone a trzy białe: druga połowica ma pole
białe klinne / że trzemi rzedami gwiazd.

Województwo Lubelskie / nosi zá herb Je-
lenia biallego / z rogami wielkimi / w polu czer-
wonym / a na szyi ma Koronę złotą. Kazimierz
oderwał naprzod z ziemię od Środkowieckiego
Województwa / przez wielkość i herokość jego.

W Wielkiej Polsce gąsie są te Woj-
ewództwa t Poznańskie / Kaliskie / Sieradzkie / Lę-
czyckie / Brzeskie / Inowrocławskie / Płockie / Zi-
mię Dobrzyńską / i Rawskie.

Wales

Województwo
Poznańskie nosi na
chorągwii Orła bi-
allegabz Korony/
w czerwonym polu,

Województwo
Kaliskie nosi zú-
brzą głowę / má-
jąc Koronę złotą
miedzy rogiem /
przez nozdrze Pol-
ko / pole wójskko
iako Sachownicą /
białe y czerno-
ne.

B 3

Wole-

Woiewodztwo
Sieradzkie / nosi
pol Lwa czerwo-
nego / a pul Orla
czarnego / w koronie
mieszotej. Ziemia
Wieluńska / ktorą
do tej Woiewodz-
twą nalezy / nosi
Baranek z chorą-
giewką / a z klej-
chem / w czerwos-
nym polu.

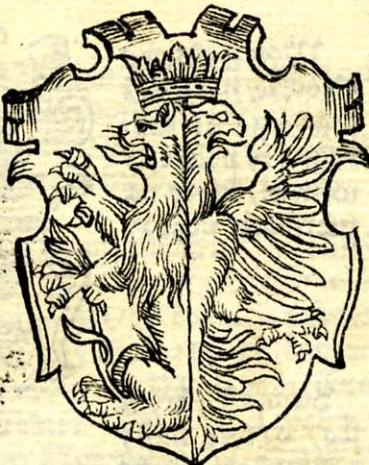

Woie-

Woiewodztwo
Łęczyckie / nosi
pol Lwa czerwo-
nego na białym
polu / a na czar-
nym pul Orła bia-
lego z korona zło-
ca.

Woiewodztwo
Brzeskie / w żywcu
pul Orła białego
a pul Lwa czarne-
go w Koronie / grze-
biety do siebie os-
broconem / na żło-
tym polu.

Woiewodztwo
Inowłódzkie
także abo wieś o
bojęte Woiewodz-
twą Rumińskie
mieszoano / ktorą
potym na te dwie
Woiewodztwa ro-
zdzielono.

Woie-

Woiewodztwo
Płockie / má Orła
czarnego na choragwi / w polu czerwonym / który na
piersiach nosi P.

Ziemia Dobrzyń
ka / o której napisy
z Krzyżaki długie
sę kłopotali / nosi
na choragwi głowę
człowiecza z świątynią
wą bród / a ze
dwoma rogami
w czerwonym polu
wice ona głowa
ma dwie korony /
jedne na wierzchu /
druga od spodu.

Udo.

Udo ostatku jest Woiewodztwo Kowieńskie / a
to nosi Orła czarnego na choragwi / w polu czerwonym /
który na piersiach ma litere R. a ta się
tylko nie zgadza z Woiewodztwem płockim.

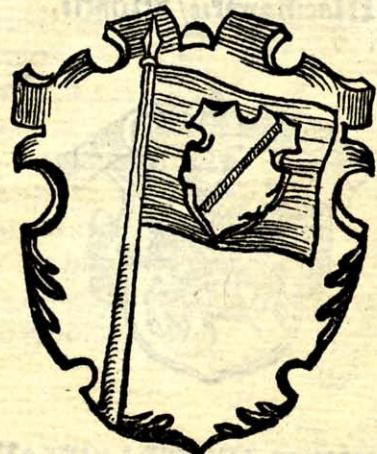
¶ Wielkie Księstwo Litewskie / używaną
choragwi po 1687 r. nosi Pogon / to jest meść
w zbroi / a z mieczem gołym / na koniu ze wojego
skoku bieżącego; pod drugiej stronie trzech skupów
białych / w polu czerwonym. Ma to Księstwo
te Woiewodztwa w sobie: Wilenskie / Trockie /
Smoleńskie / Połockie / Lwowskie / Brzeskie
Vitebskie / Hrodzisławskie / Minskie.

Woiewodztwo Wilenskie używa pogonu
B 5

3 iedney stronę na choragiem / a z drugiej stronę
stuporo/ jest choragiem czerwona/o dwu końcach/
bez rozwietla. Garej w tym Woiewodztwie czte-
ry powiaty niemale: iato Smoleński / Wilkowis-
ki / Bracławski / y Lidski / z których każdy ma
choragiem swoim osobną / lecz z jednym koniem.

Woiewodztwo Trockie ma na choragiem
sweytaż Pogonia / w czerwonym polu / a chor-
agiem jest o dwu końcach. Wtate powiaty / Gro-
dzieński / Konieński / Upitski / które wszystkie z oszo-
bną sioe choragiem mają / a wszystko modre o jed-
nym koniu.

Woiewodztwo Smoleńskie / wzywa chorau-
giem czerwony / na której jest laską złota / w po-
li białym. Do niego należy powiat Oršanski.

Woiewodztwo Połockie wzywa Pogonię čte-
się / na której jest Pogonia wbiałym polu.

Woiewodztwo Nowogrodzkie / ma na cho-
ragiem po jednej stronie: Anioła czarnego w polu
czerwonym / a po drugiej Pogonia. Wtate Pow-
iaty Słonieński / Wilkowiski / oba choragiem
swe mają.

Woiewodztwo Brzeskie / wzywa także Po-
gonię / tylko że ubior jest błękitny na koniu y na
Rycerzu / w polu czerwonym. Jeden tylkoma
powiat / Pruski / a wabalżem niemal: ma też cho-
ragiem swoi:

Woiewodztwo Witepskie / nośna choragiem
nieja wezbroi / na koniu biały / rzad złoty / w

polu czerwonym : sarna choragiem jest zielony
másć / o dwu końcach.

Województwo Wileńskie / ma choragiew
żółta / a na niej Pogonia / w czerwonym polu.

Województwo Litewskie / Pogonia ta żenosi
w białym polu / choragiem sarna jest cielista / a
o dwu końcach. Powiaty ma dwa / Mozyrski / y
Keczycki / które także maja choragiem swoim ie-
dynym końcem.

¶ Rus zasie mała swoje Województwa:
Ruskie / Besskie / Podolskie / Bracławskie.

Rusienosie żerby ważoltego / w Roko-
niezłoty.

niezłoty / náblekitnym polu. Do niego należy
Ziemia Lwowska / ktora ta żegna żelazne herbu
na choragiwi swoey wzywa : y Ziemia Lwowska / kto
ra nosi na choragiwi Ramki czarne w Koronie
złotej / na bialym polu.

Ziemia chełmska / ktora nosi biallego Ule-
dżwiedzia / między trzema drzewy zielonymi / na
polu żelonym.

Ziemia Przemyska / ktora nosi na choragiwi
swoey Orlę o dwugłowach w Koronie / nábleki-
tym polu.

Wojew-

Województwo
Belskie ma Gryfa
białego z koroną
złotą / w polu
czerwonym.

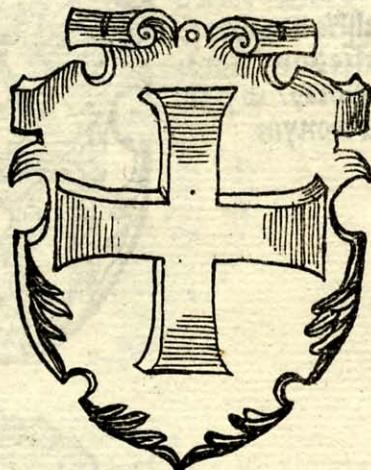

Województwo
Podolskie nosi na
chorągwii słońce z
promieniami / w bi-
ałym polu.

M. Brac.

Województwo
Krakowskie / w
czerwonym polu/
Rzys biały.

¶ Pruska ziemia/nosi zá herb biallego Or-
la / w czerwonym polu / o ic dney głowie / a na hy-
mo Korony / przewego skrzydła wykła reba czlo-
wiecza a w nicy iest miecz goly. Miszow Prus-
kich byla choragiem stara z żolnym Przyżem / a we
erzodku Tarcza z Orlem czarnym / na bialym po-
lu. Dzis Xieze pruskie ma choragiem bialla / na
ktorej iest Orzel czarny / ktoru bierze gdy Gdó czyn-
ni / od Królow polskich Panów swych. Sawpru
biech te trzy Województwa : Chełmienskie / Mal-
borskie / y Pomorskie.

26 pos

Pomorskie vžy-
wa iechese Gryffu
czarnego na bia-
lym polu : stad iż
Świętopelk iżzy-
mał dugo Pomor-
ski ziemie / ktorego
to herb byt.

L

ETIAGO

¶ Mazowieckie Księstwo nosi na chorągwii Orła białego z rozszerzonem skrzydłym na czerwonym polu. W late Powiaty Wąsbaroński, Cierlicki, Wybogrodzki, Szarkocimski, Ciechanowski, Gervieniński, Pultowski, Kożanowski, Warecki, Błotnicki, Tarczyński, Grodzicki, Prusyński, Lomżiński, Liwski, Węgrowiecki, Wiśniowski, Litewski Kamieniecki. W tych masywistich aż naybiej Ślachty taka wiele, iako w Woiewodztwie białogórskim całym w haliźnie nemaia choragwi swoich o srebrnych: oprócz Powiatu Liwskiego, który nosi pułk Wiedźmiodzia czarnego, a puł Orła czernego, o jednej żoromie.

Ziemia

¶ Ziemia Śniadzka do Litwy należy, która jest też Ziemią dosyć przesz się nienależą. Wżywająca na choragwi czarnego Wiedźmiodzia białego obrozie, na czerwonym polu: na drugiej stronie Pogoniey.

¶ Ziemia Inflancka, ta nie dawno do nas przyszła, i przedtže iśćce stufney sprany nema: iednakże Powiaty przed tym w sobiemiały: Litwa, Kurlandia, Arcybiskupstwo Ryśkie, Biskupstwo Derpskie, Biskupstwo Łabędzieskie, Olsztyńskie, Ziemia Kurlandzka, Semigalia, Estlandia abo Estonia, Virlandia, Heria, Genewalandia.

¶ Podlaśie wzywa na choragwi Orła białego
C 2

lego/w polu czerwonym : až drugiej strony pôgoni/ że niekedy do Litwy przysluſzaſe. Jeſt w tym Woiewodztwie Powiat Bielski y Drohicki/ obadwa oſobno choragiew maia.

¶ Wolyn vzywa za herb na choragioſi
ſwey Kryzja i bialego / w czerwonym polu. W na-
trzy Powiaty : Lucki/ Włodzimierski y Kijemie-
wiccki/ ktore teſ ſive choragiemi maia wlaſne.

¶ Rzadowanie vzywania za herb Liedznie-
dzia w bialym polu / a na drugiej stronie Anio-
la bialego/w czerwonym polu.

Tetes

Arboinum : ktorych terazaniſczeru aniſamego
imiienia nienam : oprocz Balisium abo Kalissa.

A B D A N K Dtor 3dawna
Skuborowano od Rycerza tego
imienna. Kto przezoſko te her-
bowi veſzynil Jan Skarbek z Go-
ry/ktory od Boleslawa Krzymo-
wiciego bedac poſlem do Henry-
ka Cesarza / gby do ſkarbu iego
Dtorym ch'ciał Polak ſtrusyć/ na wogärde pier-
ścien wrzućil / a Cesarz mu rzekł Abdónk / to iest/
dziekuje. Robu. 1109. maia być biale Traktury
w czerwonym polu w hełmie/ na koronie także.
Dlugiſ ſiſe je w tym domu bywali ludzie rza-
dni i meſni.

W 3

ABDANK

¶ Te ſezelliaſſa
w Sarmacyey na-
ſey Geograſowie
ſtarzy kladli / iako
Bárodutum / Ká-
liſſium / Sediba-
be / Lutydanium /
Budorigum / Leu-
tariſtum / Scut-
gum / Limosale-
um / Uſcanialim /
Bugium / Veriu-
rum / Vericium y

A B D A N K Máchovskich ob Abbánku wy;
Seyopisaneego/ Hélmie tyliko iest rozny / który
zā wielkie mestwo otrzymał Dom Máchovskich
na podgoryu stárodawny/ ma być herb takimże
sposobem/ ale na hélmie lew/ takiowy Abbánk
w pajurach trzymający.

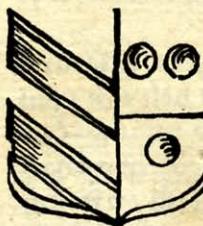
A I C H I N G I E R pierwszy przy-
mieniec z Niemiec zā panowania
Zygmunta Pierwszego przez Zyg-
bulda Aichingiera/ on tedy pie-
go potomstwo które się potym z
domu zacne mi z powinowaciloy
na Kráí brzwi/ w ymali Wie-
wiorki czerwoney z bialym podczerwiem/ na
złotym polu spietey/ ktore też w hélmie miedzy
dwoma rogami nosili.

Aichingier wtory herb takiże z Niemiec we
dwug przywileju 2. Cesárza de data Apr. 2. Pragæ,
Anno 1577. ma być miasto pola Tarcza/ktora nę
dole ma mieć 4. pola ob lewej stronie diagonię.
1. czarne. 2. żółte. 3. czerwone. 4. Biale. W po-
łach zas nad tymi wypłyskami/ na jednym żółtym
ma lis bieżeć podskakując ogon wzniósły. Na
drugim czerwonym ma stać basta biala na hé-
lmiu korona/ skrybda rozłożyste/ lewe odspod
czermone a na wieńcu biale/ miedzy skrybdami
mąz golią mieczem/ złocistej rekipiesci a 33 lo-
tym iablikiem/ iakowidziß ma stać.

21a

A L A B A N D A abo Albaluna herb
Włoski/ z którym przyfiedł Luci-
dus Biskup pierwszy Brusicki
Włocławski/Roku Bożego 96 6.
ma być mieśiac biały/ na nim
czarna głowa konia na polu
czarnym.

A L A M E N I herb iest przymer-
šion do Polski ze Włoch ex Educa-
tu Florentino, zā panowania Zy-
gmuntā Augusta przes Dominiki-
ka Alameniego/ dawney a sacney
familiey Fieszta onego. Jako
przywilej Królewski incorporate-
ciey tegoś Alameniego/ potym
Stolnika Lubelskiego/ Starosty Czoromiey-
skiego Haredis in Czororonow opiewa.

A M A D E S herb Wegierski/
gdy Łokietka Króla/ Amadey
Woiewoda Wegierski po dwą
razy wdziecznie w domu swoim
przyjal/wezwał potomka iego do
Polski/ Roku Pańskiegoo/ 13 0 0.
Ite być Orzeł biały w koronie
złotej / a pierścien złoty w gabie trzymaz rożby
rzonymi skrybdami / y nogi a bez ogona/ w czer-
wonym polu/ na hélmie piec pior strusich.

C 4

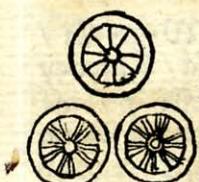
B E

BELINA Herb Polski Dlugosz pisze, że od Jastrzębców przodowie go iako wojtykie inhe podkowy posiadali, maia bydż trzy podkowy biale, y miecz miedzy nimi orszczony w błękitnym polu, na helmie ref a złota z mieczem wywieciona.

BELTOWIE Herb Morawski, maia być biale herły w polu czerwonym, którego własność oba czyniły, czytac będąc opowiadaczy o potomstwie ich, v naszych Polsczych darcionych potomstwo, z herbu tego jest znaczne y gąsienione Węczypospolitey.

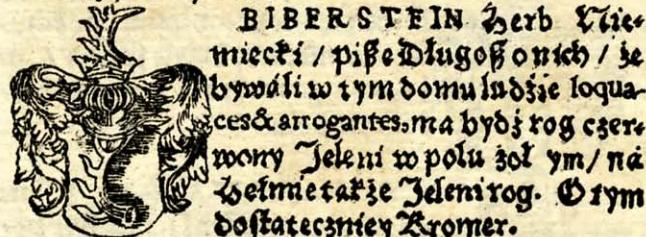
BERSZTEN Herb z Niemiec przyniesion do Polski. Maia być trzy koła plużne w polu czerwonym, od czasu dawnego jest tu w Polsce ten Kleynot, którego przodkowie byli znacznie z. p. załatwieni.

BIALINA Herb Polski przydane do Jastrzębców, y postuge znaczna w bitwie przy Krolu Lekietku, v rok Bi alina, R. 1332. Ma być iako Jastrzębiec, tylko o do me-

go

go herl abo strzał przydano, w helmie na koronie trzy piór strusie.

BIBERSTEIN Herb Niemiecki, pisze Długosz o nich, że bywali w tym domu ludzie loquaces & arrogantes, ma bydż rog czerwony Jeleni w polu żółym, na helmie także Jeleni rog. O tym dostateczniej Kromer.

BODYLA Herb, wiecieć mi moim jeśli Polski czy cudzoziemski, mabyć trzy Lile biale w polu błękitnym, rojne pismu, w tylu meżow znaczych od tego herbu wypominająca, Dabibogá, Bodule Lehet na liście Flastora Srodumskiego opowieda, Roku 1289. taki też y Roktu 1283. Pomślibora, Bodule cum fratre dicti Náobor wypominaję.

BOGORIA Herb polski od postrzału dwu strzał Xycerza Bogorya, Roku panstwa go 1069. Długosz pisze, że były bumeri & tractabiles ludcy y żegdziwi, mabydż w polu czerwonym, w helmie na koronie paw z ogonem skierowany w gabinetzyma.

C 5

BOY,

BOJCZAK herb polski / bo samo przewisko własne położu-
je ma miecz trzy spłaszczone / w-
iązwania goniętoce domy w bie-
litnym polu.

BONAROWA herb z In-
derlandu przyszedł / ma być po-
łowicą czarną a bialej Leliey
podobnej Gozdówie / na hełmie
maziąco widzić po obu stronach
choragiewkami. Wyliosacniu-
dzie i zaśuzeni X. p.

BONCZA herb Włoski / z
którym Clemens Biskup Kruski-
cki przyszedł w Roku 94. siedz
od iakiegoś Bonisacyusa Bon-
cza nazwany / ma być biały w
polu biełitnym w hełmie na-
ronie pul Jednorożca.

BOZA WOLA herb polski /
Miesiąc przydany do Lubiąża
z hełmem prowadzenie wonocy.
ma być Wodkowa biala y kryz /
pul miesiąca żółtego w bie-
litnym polu / w hełmie na koronie
trzy peorā strusie.

B R A D C Z

BRADCZYCE herb Czeski
od którego idące polskie Gdy-
cy / mo być w polu czerwonym / w
hełmie na koronie trzy piór
strusie.

BOZIDAR herb na-
dany Szworecy od Władysława
Jagiellończyka w Budzyniu. Ko-
den Bożego 1442. ma być czar-
ny Lelie czarne na każdym rogu
w białym krzyżu / w hełmie na
koronie Pawi ogon / w nim iakże
4. Lelie czarne na rogach w białym krzyżu

BROCHWICKI herb przyniesio-
ny z Litwem / ma być Jeleni czer-
wony w polu białym / wyprowadia go
jednak rożno rożne familie / jedni
utraktującego Jelenią po prostu żakowci.
dziś / a drugi korone na kipi przys-
tadzają na kształt Województwa Lubelskiego /
który herb maść miedziane powiatowem.

B R O D Z I C

Brodzie herb polski / siedz od brody tego ko-
mu był

mu byl nádány náswoány. Dlugoß piſſe / Genus Polonicum prouidu in Mazovia propagatum. God Polſci oþretny w Názorowſu robovity / ma byc trzy brzyże żolte w polu czerwonym / w hełmie na koronie trzy piora strusie.

LES C Z Y C Abo Brog / Piſſe / Dlugoß je ſteſt Polſti właſhy / vyzwaia go żoltego w polu czerwonym / Brozyny biale / w hełmie na koronie Pawie piora / w nich także Brog.

PAPARONA abo Parta Roma żewia drudzy Budziß herb je Wloch przymiesiony przez Námi phiole Wlochá / w Roku 1386. na hełmie pieć pior strusich.

L I S

Lis abo Byura / niektory znowia Byura / pierwym noſili Lisi / iako Dlugoß piſſe / a potym tie, dy przodek wygrał bitwe z Litwą nad rzeką Byura

Bzura w Sochaczeワ otrzyma przenosko y strzale ze dwiema brzyżami / a Lisko na hełm wložyl. Piſſe Dlugoß je bywali paru facundi mało wymorwi / ma byc strzała biala w czerwonym polu.

CHOLEWA abo Cholewy herb Polſci / mała byc 2. Namie źelazne / niedzy niemi miecz otłuczony w polu czerwonym. Dlugoß piſſe je bywali audaces & ad potationem pioclues, śmieli / do czestowania skłoni na hełmie pieć pior strusich / vyzwaia go inatpym statem / iako ſie tu przykłada.

CIELATKOWA herb Polſci ma być w pultorá Miesiąca ze trzemi gwiazdami w żółto żolte w polubletinym.

CIOLEK
herb ten staradawny w Polſce / bo go y sam Lech

Lech napierw by Monarcha vzywał/ aż go po-
 tym/ Orla za herb Królestwu dawby/ y sobie

 robiawby/ zaniechal. Co tedy dru-
 dy piſe/ żeby ze Włoch za Miser
 starwa pierwiego był przyniesion
 przez Roberta Arcybiskupa Gnie-
 zniestego/ Roku Pańsk: 971.
 wielkie podobieństwo/ że go tuż
 nalaſby gotowego raczey począł
 vzywać/ ma być Woł czerwony w polu białym/
 na hełmie tąże Ciolek. Piſe Długoſz/ że w tym
 domu bywali robusti. ad pietatem & venationem
 promi, duzy/ do nabożeństwā y myślistwā skłonni.

COLVMNA Herb Włoski/
 przyniósł go Hatto Arcybiskup
 Gnieźnieniſki. Roku Pańskiego/
 971. Piſe Długoſz o nich że byli
 mowni/ ma być na wierzchu korona
 złota/ kłap kumienny/ na heł-
 mie ruf ze.

CRVCIN Herb Francuski/
 który przyniósł Vibalmus Ar-
 cybiskup Gnieźnieniſki Roku Pa-
 śnego. 966.

Czer.

CZERWNA Herb polski po-
 czatku iego y opisania dostate-
 cznego nie naduśmy/ atoli prze-
 sie jest w Polscze za znak Sla-
 checki miany. Na hełmie piora
 Pawie być miały.

DABOWA Herb polski/ ob-
 ja strzeba. Długoſz piše o nich/
 że bywali simplices sed audaces, pro-
 sici & gmieli/ ma byc biala w po-
 lu błękitnym/ na hełmie Sepie
 skrydło/przez nie skrzali.

DABROWSKI Herb pruski
 ma być Panna rożezana w bia-
 lej sácie/ korone złote na głowie/
 we dwie trabie zaraż trabcę/ w
 polu czerwonym/ hełm taki wta-
 śnie iato widzis/ przyniesion z
 Lüberlandu/ abo z Niemiec.

DEBNO Herb polski. Długoſz
 piſe że bywali audaces, vehemen-
 tes, gulosi, ad iram proni, źnieli po-
 pedlwi/ hoyti do gniezu skłoni-
 ni. Ten herb vrost z herbu Ab-
 danc

dánk/ bo tego Zherbu poiał byl Páme Demrot
Tatdrzyn/ Ktoremugdy się ochrzcił przydane
Brzyż.

DEBOROG Zherb nowy / od
Krola Augusta nadany Mys
sliwcowi/ Ktory nalażł rogi Je
lenie/wrosle w drzewo debowe/ o
potomstwie iego miewiedziec.

DOLEGA Zherb polski/od Jás
szrebcáma początek od imienia
jwiasnego/ ma być podkową bia
ła/ kryzys na wierzchu/ strzała w
podkowie/w polu błękitnym.

DOLIWA Herb polski w po
trzebie v Liranabyty. Dlugosz
pisze że hyroali do Szczodrobliwo
ci y dobrey myrali skonni. Mała
bydł trzy Koże czerwone/ Kązba
o czterech kwiatach/ na białym
waskim polu/ przes błękitne pole
wielkie. Helmiak widziß.

D R Y A

Abo Muzyna Herb przyniesiony ze Francye
maiia

maja być trzy Pámine żolte w
polu czerwonym.

DROGOMIR Herb polski od
Bolesława Krzywoustego nadan
ny Drogomirowi Rycerzowi/ Kto
zymiąc pieć Synów/ gdy w po
trzebie dwu żabito/ trzech ochro
mionych przyniósł przed Krola
uśtarzaiac sie że zginął wiecznie/
mowaic: Syny moje zktorymem ci służyl nobito/
trzechemici iefcze żywych przyniósł/ aż každego
wiecany żebraz/ ieli tego sam iako Pan baczny
nie oparzyß. Pojętewy go Krol tedy iemu y
Synom dał znaczone opatrzenie/ y tenim Herb
nad al. Mała bydł trzy nogi żbroyne/ zofrogami
w polu czerwonym.

DROGOSLAW Herb z Sla
ka przyniesiony/ mił pierścienią
z strzała/ ma być biely polub
itym.

D

DRV.

DRVZYNA Herb Polski / po
bitwie Szczesliwej nad rzeka
Szerzawa dany / ma byc Rze-
zaw w czerwonym polu przes-
kazyza.

DRZEWICZA Herb Polski
cudzoziemcowi Archibalowi da-
ny od Królestwa Sieradzkiego,
za posługę w bitwie z Litwą / ma
być Miesiąc żółty / y dwie gwie-
ździe w błękitnym polu / na hel-
mie trzy piór strusie.

DUB aho Dob Herb Czeski / ma
być drzewo żółte w polu czer-
wonym / dwie listy w górze / trzy żółte
dzie takim estalem / jako wi-
odzis tu wykonterfetowany.

DZIALOSZA Herb Polski
od Bolesława Krzywou siego
Kycerzow i tak nazwanemu da-
ny. Ma być żary rog Jeleny / y
Przydło Sepie / podla niego w
czerwonym polu na helmie trzy
piór strusie.

PA

PAPARONA aho parta Roma
zowia drudy Budżis Herb ze
Włoch przyznany przez Włam
phiola Włocha / w roku 1386.
na hełmie pięć pior strusich.

GEOMETRA aho Geometr Herb nowo
nadaný jest od Stephanu Knola jednemu Włos-
chowi Geometrze naroynie Mostkiewskiem / gdy
tamtewie swo Geometrya iako przymiley opie-
wa / był pomocny / a iż od Janá Źamoyskiego
Kancelzja Koronnego / był przyjety ten Geome-
ter do herbu Koźlaregi abo rącey Jelit / mia
być dwie Kopie biale w polu czerwonym / na
hełmie Gryfia nogą w koronie,

GLAVBIC Herb Lwimiecki /
ma być ryba na kształt Farabia
sólta w polu błękitnym / na heł-
mie pięć pior strusich.

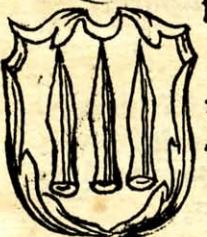
GOZDA WA Herb Polski ma-
je być Lile biale w polu czerwo-
nym na hełmie piórą Panwe ym
nych żnowu Lile / Długość pisze że
genus Polonicum & Dominis suis ficiu-
narod Polski Pánom swym wiern.

C 2

Gozda

GOZDIEMBA abo iako
 drudzy pisze Godzembia abo też
 Godzamba Herb Polski ma być
 Sośna zielona o trzech wierz-
 chach y o piaci korzeniach w polu
 czerwonym / w dołu dwie gałęzi
 ociate / w hełmie ma bydż maż
 zbrojny cierń herb trzymający.

GRABIE których przodko-
 wie używali białych nad rzemą
 gorami w polu żółtym / na hełmie
 pięć pior Struśich / Długosz ie
 z Czech być powiada tymi słowy :
 Genius de Baronibus ex Bohemia or-
 tum ducens nosce drudzy troje Grá-
 bie z głazem niżej położonym.

GROTY trzy käre w polu
 żółtym / herb w Polsce staroda-
 wny.

GRYF abo Swoboda herb
 Słowieński od Jaxa / który był
 synem Lecha trzeciego / y wzwał
 do Gryca dniałem Sębsko ziemie.
 Roku Bożego 805. ma bydżbia-
 ly w czerwonym polu / podniosi no-
 gi przednie złote.

GRYF

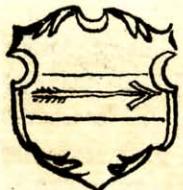

Dom y herb który zowia H E L M . Szyfark w po-
 lu czerwonym ma do goniów za herb / z którego
 wychodzą dwie rożgi / z których zaś pochodzią dwie
 bydłe cy / ale rące cy dwu lisy debowe zielone.

GRYZYMA alias Vulpes ,
 Herb ma mieć trzy liski białe w
 czerwonym polu / na hełmie trzy
 też piora strusie / przyniesiony
 jest z Śląska / w którym król
 dom y zaczął herbu tego używać .

GRZYMALA Herb z
 Ulikiem przyniesiony / z dawna
 z czasu leścze Lecha y Słowie-
 skim imieniem nazwany. Długosz
 pisze że bywali Viri probi, Młodz-
 wie cnotliwi / ma bydż trzy wieże
 czerwone w żółtym polu / na heł-
 mie też trzy wieże / z nich piora parowe / drudzy
 noszą meżę zbrojnego w Branie / insy też nie u-
 żywając ani Brany tylko o sarmnych wieżach.

HELM herb Polski. Długosz
 pisze o nim. Domus seu arma qua vo-
 catur H E L M . Galeam habiti-
 ludalem pro insigni, ex qua prode-
 unt duo Cornua pecorum ex quis-
 bus prodit etiam una cauda pecorina.

H E L T Herb iest polski
Strzała w polu brązatnym
kłynot dawny.

H O L U B O K Herb polski/
Katula Rycerza / Ma być złoty
pał Łosośia przeciętego w po-
lu czerwonym.

H I P P O C E N T A V R V S Herb to iest
Rzymski z którym w kraje Litewskie przypły-
li Rzymianie / y dla tegoż go tam mało niewys-
tie Domy co przedniejsze dźywiaja.

J A N I N A aбо Pole w po-
lu / Herb polski / Długość pięć
żeludzie bywali Concordes & vi-
fornies zgodliwi y jednacy / ma
być Tarcz brązatna w polu
czerwonym.

I A S I E N C Z Y K Herb polski. Ma być
Klucz

Klucz złoty w błękitnym po-
lu / na hełmie ma być pięć
piór strusich.

J A S T R Z E B I E C Herb
polski od Jastrzębia nazywany.
Ma być złoty w błękitnym
polu / na hełmie Jastrząb ze
dziwonki takiże też matrycyńać
podkowę złotą wodze.

J E L I T A nowe to iest pro-
clama herbu rego / Kobi (33).
wrosi połowieczu znacząca zaflur-
ga Gloria Szarego w bitwie
o dzianey o czym herko y bi-
storykow. Przed cym miał herb
Kozłarogi / mała być iż złoty
tępcewia w czerwonym polu / na hełmie pułko-
słasrogami.

I E Z I E R Z A
Herb Włoski aбо Francuski / history z Wile-
bal-

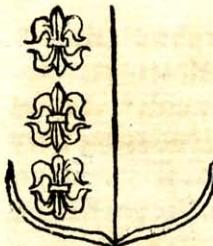
bálmem na pierwym Arcybiskupem Gnieźnieńskim przyniesiony. Ma być czarne w polu czerwonym / na hełmie pięć pior struśich.

Z V N O S Z A b o Bárancz
Herb starodawny ma być Bárancz biały w polu czerwonym / po polu tarcze na zielonej trawie stoi po bokach / na hełmie pięć Bárancz / i indziej też piora struśie. Dlugosz pisze abo Polski to jest herb / a boc pierwym Panem tu przyniesiony. Drugi go z Niemiec być trojerzde / a nazywająca Jungfoph / to jest młody Bárancz / od nazwy Junofyc od Jungfophs. Używają go rożno / jeden bez rogow / Drugi z rogami / a na żad półtroszy. Trzeci w brzurzonym. Czwarty z chorągiewką / a w kielich krew cedzi. Piąty prosto półtroszy / rogaty w lewą po bok / a ten właśnie staradać wyrzą Lechów przyniesiony.

K I E R D E I O W A /

Pisze Długosz / Tegoż latki herb Ludwik w ten czas polski w Węgierski Król / dobierając Zamku

lac Zamku Belja / onym nadal pod Rusią / Mieszowię waleczni w tym domu. Mała ista bydzie trzy Lelie w pali pola błękitnego / drugie pali pola czerwonego / na hełwie trzy piora struśie.

R Y E T L J C Z Herb Niemiecki / przyniosłygo Henryk Kietlicz Arcybiskup Gnieźnieński / Roku 1200.

R Y E T L J C Z drugi pojawili się za króla Zygmunta Augusta / przez Lenarta Kietlicza / który się pisał Liber baro de Malnecz był Starosta w Inflanckich Riemonen : używał barwli czarnego w żółtym polu / który się z pół do połowie w kozak z czerwonych trzech / a czarnych trzech / na przemiane / na hełmie korona / w której na rogach róża czerwona na jednym / na drugim biata.

R Y Z N C Y E R ktorzy przyniesion z Glastonby

K O N I E C P O L S K I herb ma bydż trąba czarna/ná
nisy trzy lelie złote w czerwo-
nym polu / bywali to ludzie
znać zasłużeni ziemi onej
Książetom y Cesarszow i Kró-
lowi piatemu/potyni się prze-
most i edens nich do Polski.

B E L A N T R O herb ob Bo-
lesław Śmiałego nadany Ciesli
za przeprowadzenie przez puszczę/
gdy wojsku Pogórskiemu zachro-
dził/ ma bydż Blomry w polu
czerwonym.

R O L V I C Z A herb
Włoski / przywiódł go Jāotto
Arcybiskup Gnieźnierski/Roku
Bożego 971. ma bydż na wiecz
chukowane złota słup kamien-
ny / na hełmie tarcze.

K O N I E C P O L S K I herb z
Czech przyniesiony / wyswaria
go zacne Domy. Ma mieć
śiedm pior struśich w hełmie/
a na hełmie śiedm.

Kopar

K O P A S Z Y C A herb
ob Szreniawie y Drużynie zlo-
żony/ właściwy Polski. Ma być
rzeki biale / miecz otluczony w
czerwonym polu / na hełmie
trzy ptaki strusie.

K O R A B herb Angielski
ma być żoły w czerwonym
polu / na hełmie tarcze Korab.

R O K U C Z A herb grani-
cięty przyniosły aran Biskup
Krakowskie / za Kazimierza
pierwszego / 1055. ma być
trzy korony żółte abo złote / u góry
warcę ząbca Kapituły
Krakowskiej y Wileńskiej.

R O X C Z A Diugus
pisze żenaroš Ruski / tacy z
dotowatego czasu / czasie y mo-
ney śledzącego psa nosili / tym
Ludwik Polki y Węgierski
krol brzydzak się odmienił / y
Dime

Dmitrowi i Bożydaru Króle-
stwa Węgierskiego Podskarbiemu
herb Królestwa Węgierskie-
go nosić dał. Jednak na hel-
mie żółtego zająca z psem z czer-
wonym żretem mało by dnia nie
zroby / bo rzek herb Króle-
stwa Węgierskiego. Mała by dnia południ-
cowym rzeki biale.

R O R E J C Z herb
Ruski / Długosz pisałże panom
świoim wierny, Ma by dnia brąz
biały na srebrze łamany / w czer-
wonym polu / na hełmie pięć
piorów struśich.

K O R W J C Z herb
Węgier przyniesiony. Roku
1459. Ma by dnia w polu czer-
wonym / na hełmie daje krue
z pierścieniem.

KORZBOK

386

Herb z Galiacji do Polski przynie-
siony / ma by dnia trzy karpie
żółte w białym polu

K O S S Y herb stanisla-
wowy mazowiecki / rzymalgo
Stanisława na hełmie pięć pier-
ścieni.

K O T M herb z barona
do Polski przyniesiony / wie-
dzieć nie mojemy skarb. Pisał
Długosz że właśnie ma by dnia
catus matinus.

K O T W J C Z herb z
Niemicz przyniesiony do Pols-
ki Rok 1281. małanie pole
w białego czerwone w białym /
na hełmie daje miecze.

Kotwic

KOTWICZ herb Kotwicz
ry nadwodzia Strzałki / herb
także z Śląska / ma w polu
czerwonym białym / pionu stru-
ste na żelanie.

KOTWICZ herb Kot-
wicz / baron ludzie Rycerscy w
tym domu / mają białe trzy mie-
cze gole w czerwonym polu /
naryduje Miediac pod mimi / na
żelanie parcie pióra.

KOTWICZ herb Kotwicz / tym rosta jest od pierwszej
do pior strusich domu białych /
trzeciego czerwonego dwie / da-
mu Krol Stefan na żelanie / domu
bracię Wielcherowę / Janosz
Pudłowskim / także synom stru-
ich / co wprawilejował w Obo-
zie pod Płockiem / Rok 1582. Rycerzeas po-
boczne należeli temu Janosz Pudłowskiemu / że
on był Rycerzem grobu Bożego / wielkię czło-
wiek bywa głosić.

Kotwicze

Kozlarogi pàtrz wyższej Ielita. &c.

KROIE herb Dlugosz pisa/
Rod polski Stromny / ma w po-
lu czerwonym na żelanie parcie
pióra

KROMER herb Krome-
rowi należy / ten był nabyty Mar-
ciąko Kromerów / miasto
wielkie nauki i wiedzy fas-
milię jego od Zygmunta Au-
gusta Ma być put Orła z rogi-
berzonymi Przydły / stociąagnio-
na białą / Etorego wieniec zielony lauru na białej
na czerwonym pułku / na drugim pułku /
herb Katuskiego domu / który ma także żerdę
narożną Cesarsz przydał. Ozym cypay Kromera
samego na żelanie z koroną dwie głowice Orle
maiorowych odczic.

KRUPSK herb dawny
Polski. Mały biały dwie głowice bia-
łe w czerwonym polu.

KRZYWDA herb Polski początek ma od Lu-
biczą

błękitnym. Na hełmie trzy pióra strusie.

KVSZABA Herb Cze-
ci z dawna przyniesiony / Ma-
mieni myślistwiały w białym po-
lu na hełmie ósmioro szczeniąt.

ŁABĘC ktorzy Piotr z
Duny do Polski przyniósł / ma-
być biały w czerwonym polu
nosem czarnym na hełmie
tarcze.

ŁADA Herb Polski, po-
czętek ma od Jastrzębcą. Dłuż-
szość pisanie że było: meżowie wa-
leczni prawobiorowi. Ma być to po-
lu błękitnym na hełmie trzy pió-
ra strusie.

Ładza

LARISSA Herb dawny;
wspominała Kronika Janusza
Larissę w roku 1264. ma być dwa
hełmistrzów polu białym na
hełmie trzy pióra strusie.

LELIE Herb Polski,
ma być biały w polu błę-
kitnym / na hełmie stęp y strzała
przesłanie.

LELIWA Herb Polski
ma być złoty i mieśiac y gwia-
zda w polu błękitnym / na heł-
mie dawne pióra w nich mie-
śiac y gwiazda.

LESCZYC ábo Brog,
jest Herb Polski / wznosiąc go żoł-
nego w polu czerwonym / mać
być Broziny białe / w hełmie na
koronie dwie pióra w nich tą-
że Brog.

ie

Lesczyc

L E W A R T Herb z Niesieć przywieziony za Wladyką
w Lekietkā / ma bydż biały w
czerwonym polu / na hełmie taki
że Lewart.

L I S abo **B Z V R A**, nie-
etoryż żonie Maury / ma bydż
strzała ze dwiema Przyjami / na
hełmie Lisikā / ma bydż strzała
biała w czerwonym polu.

Ł O D Z I A Herb z Czech
przywieziony. Ma bydż Lebka
żółta w czerwonym polu, na
hełmie poświe piorów nich ta-
kies Łodzi.

L U B I C z Herb polski
od Jastrzębców ma poczatek /
także w błękitnym polu trzy
biały podkomabiale / na he-
mietry pióra strusie.

Lubocz

O I I W A Herb na
woynie Pruskiey v rosi oliwa
nadańy / ma mieć białą Lelej
ze dwiema kwiaty rożey czer-
woney / na hełmie ma bydż put
Lwa.

O K S Z A Herb Czeski,
dany w przed / Raciborowici
Wiergorowicowici sto wierszy /
ktore pierwey nośli. Ma bydż
biała siekiera w polu czerwo-
nym / na hełmie takiże siekiera.

O R L A abo **S a f z o r**,
herb Wagier przywieziony /
ma bydż Orzeł czerwony bez
głowy / w polu białym / drudzy
miasto głowy gwiazde przyda-
ja / drudzy nic / na hełmie piec
pior strusich.

O S M O R O K abo Gie-
ralt, herb polski / ma bydż Przyj-
rozdarty biały / w polu czerwo-
nym / na żadym rogu Jabłko /
na hełmie cieczewo.

X 4

Ossora

O S S O R I A Herb z Czech przyniesiony / kolo żółte bez dzwonu Piasta y Spice / na wierzchu Krzyż abo miecz otulony / na hełmie trzy piora strusie.

O S T O Y A Herb Polski, miesiące dwaj żółte / y miecz otkazany w polu czerwonym / na hełmie ma bydż pięć pior strusich.

O S T R E W Herb z Czech przyniesiony / drzewo osiezione biale w czerwonym polu / na hełmie ma bydż pięć pior strusich.

O W A D A Herb Polski, ma bydż fortą złota o dwogu órzwi koronizłota / w czerwonym polu / na hełmie trzy piora strusie.

Pá-

Pawęza Herb Słowieński dawny / miało bydż trzy miecze w Jableku zielonym y Krzyż na czerwonym polu.

P I E T Y R O G Herbu tego wywaja domy na Wołyniu.

P i l a w a Herb Polski, ma bydż pułk rzecią Krzyża w błękitnym polu / na hełmie pięć pior strusich.

P I E R Z C H A L A Herb przy- niesiony z Włoch / z Arcybiskupem Gnieźnienkim Łątoniem / za Mieczysława Króla Polskiego / na hełmie pięć pior strusich.

5

Prvim/

PNIEINA Herb od Księcia Mazowieckiego nadany, ma mieczły dwie z tarczami / a przez nie strzała / na hełmie strzydło Orle / przez nie strzała.

POBOK Herb Polski, w polu błękitnym / Pobokowa biała / a krzyż złoty który jako inie Podkowy / początek ma od rąk ziemiec / na hełmie puł charta.

POGONIA Herb zá Panowania Łukietka jako Dlu- doß pisze nadany Clemensowi z Klaicow / w innym żołnier- stwie. Ma być reka z obłoku zbrojna miecz goly trzymać na żółtym polu / na hełmie także.

POKORA herb Polski w polu błękitnym jako Jar strzebiec Dobiesław / Pokora / rycerz stanowy obronił się po- gánom w Lublinie / na hełmie pieć piór strusich.

Prav.

LUBOCZ Herb Pru- skie

LZAWIA Herb Polski

Używają go niektózy w błę- kitnym polu / na hełmie trzy pie- rá strusie.

MADROSZKI Herb polski od herbu Nowina ma początek / mabydż Kotle wcho strzała biała w krzyż przez nie w czerwonym polu / na hełmie trzy piór strusie.

Machowskich vide Ab- dank.

MIESZANIEC Herb Mazowiecki / puł orla białego w dwie Róże biale w czerwo- nym polu / na hełmie trzy piór strusie.

Ł2

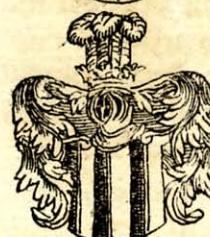
Morá

MORA Herb przyniesiony z Niemiec głowa Włoszynka zwierzęta czarna chudska ma bydło w polu czerwonym na hełmie trzy piora strusie.

MVRDELIO Herb z Harwackiey ziemie przyniesiony / Włosziac żolty y Krzyż pod szpadą gwiazda w polu czerwonym / na hełmie puł Grypha.

NABRAM Herb Ruski / abo wreby odmienione za wystepę / ma bydło trzy pola czarne a trzy biale na hełmie trzy piora strusie.

NALECZ Herb Polski biały w polu czerwonym. Hełmy rożne dla rożnych zastęp / na hełmie osoba człowiecka z zawieszoną głową wrogach Jelenich.

¶ Apian

NAPIWAN Herb Polski / ma bydło głowa Jelenia z rogami a mieczy niemi wilk bary w polu żółtym na hełmie pięć pior strusich.

NIECZVIA Herb Polski / do ostrzemie przydany Krzyż od mieczów okuczonego / ma być w czerwonym polu pięć osiieszonych a miecz w nim / na hełmie także pięć osiieszony mieczy skrzydlami.

NIEMCZYK Herb Niemiecki samo przewisisko w kształcie ma bydło Orli ogon w czerwonym polu strzała przezeń / na wierzchu pole białe.

NIESOBIA abo Krzywościedz Herb Polski / ma bydło strzała biała na czerwonym polu / ogon Orliczarny w żółtym na hełmie trzy piora strusie.

¶ 3

Niesobia

NIEZGODA Herb polski / od herbu Dolego odzwany / wykotomu trzy / a na iegó miejsce przez podkowę miecz polożono / ma bydż w posłubiekitnym / na hełmie pawię pióra.

NOWINA ábo Złotogoleniczek / Doho Kożlowe biale w polu biekitnym / a na hełmie nogą zbroyna.

ODROWĄZ Herb z Morawy do Polski przyniesiony / biały w czerwonym polu / na hełmie pawię pióra w nich Odrowąż.

O G O N C Z Y K Herb polski / początek ma od Odrowąża w Morawie nabyty / ma bydż biala strzała w puł pierzienia / w polu czerwonym / na hełmie dwie ręce wyciągnięte na znak Panny od Rycerza oswojonego od nieprzyjaciela.

Gonia

PRAWDZIĆ ; Herb przyniesiony z Niemiec ob Rhenu / ma bydż lew z muru czerwonego w mōdrym polu / na hełmie Lew z lotnym.

PROWANIA Herb Wioski za panowanie Króla Augusta przyniesiony / przydano mu Orła białego w polu czerwonym / który herb ich stara dawna Polumne ma serywate.

PRUSI. Herb przyniesiony z Prus / ma być pultora trzyba biale w polu czerwonym / na hełmie reka zbroyna z mieczem.

PRUS VVTORY takze z Prus przyniesiony Łoki białe trzy iloty / y podkowa w czerwonym polu / na hełmie zbrojna nogą.

Prus

Prus Trzeci Herb.
także z prus przyniesiony/pod-
towę wziął iż żone z domu po-
bog d'zedzicze poiał był / na
helmie reka zbroyna z mieczem.

Pomeran Herb z Czech
przyniesiony przez Pomeranę
także zbożnegoś. M. W. ciecha Dr
cy biskupa Gnieźnieńskiego/ ro-
ku 10. 996. Ma być róża biała
w czerwonym polu na hełmie
także.

Poronin Herb od
Gosławów / Ma być róża biała w
polu czerwonym.

Przegonia Herb
Polski / z Ostroga rotuna das-
wność ma / przydano głowę
do niejżej / y pokowało / nie
śiac obrcono / ma być w czer-
wonym polu / na hełmie Smok
plomieniu z pączkami palu.

Przegonia

Prosnia Herb Polski;
przyniesio od Krzyża Króla w
Kaliszu / mabyć Lew żółty ro-
puł błękitnym / na grzbicie
trzy wieże/ná hełmie piec pior
struśich.

Przyrowa Herb
Polski / Miroslaw Etory zgir-
nął przy żołnierzach Księcia
Sandomierskiego / k. 1264. no-
sił go na hełmie piec pior
struśich.

Młodziejowice / ma być żołty w
czerwonym polu / na hełmie 3.
piora struśie / do Siedlęcycej
Miroslaw w bitwie na psim
polu pod Wyszemiem k. p.
1109.

Puchala Herb Pol-
ski / nosina podkowie pułtrze-
cię Przyża / ma być w polu błę-
kitnym iako y Lubisz / na heł-
mie trzy piora struśie.

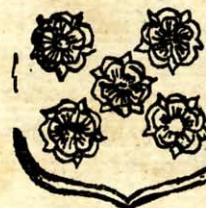
P Y L K O Z I C D l u g o s z
pisze że ma poczatek swojego na-
rodzu polskiego. Ma być głos
wó osła w polu czerwonym.

R A D W A N H e r b P o l-
ski ma być chorągiew kościo-
ła żółta w polu czerwonym.
na hełmie trzy pióra strusie.

R A D Z I C H e r b z N i-
emiec przyniesiony / wypowali
Koty morskie / nad rogami
dwie gwiazdy na czerwonym
polu / na hełmie trzy pióra
strusie.

R A M V L T H e r b z e
Franczy do Polski przyniesio-
ny / ma być pięć kotów białych w
czerwonym polu / na hełmie pa-
mię piór. Baldwin francus
Biskup Krakowi przyniósł
go / Kotu / 1128.

R a-

R a v v i c z H e r b z C z e c h p r z y n i e -

siony w R. 1003. Ma być danielka towarzysząca
na w koronie / rece rozbierzone mająac / na tle dwo-
dzień czarnym śiedzi / w złotym polu / na
hełmie tledwież miedzy rogami jelenie
mi / w lepiej trzymaroża.

R A T V L T k t o r e g o p r z o d
koty w czerwonym polu wypowali / złotego pierścienia trzy-
go pośrodku. Długosz go zowie
Szeliga / dopisując go / że ma być
put Miesiąca w zyzys / takie
wyszej czytan.

Rogala

Rogala Herb, o którym troje rożę z głowami i sieradzkiem przy niesionym rogu sumiejskim ze tu przysiąły rog żubry przodkówów. Sieradzki żubry maby rog Jeleni czerwony połubiały, a rog żubry szary na hełmie.

Rola Herb Polski, ma być biała Róża / w polu czerwonym okolo niej trzy krocie w hełmie pięć piór strudich.

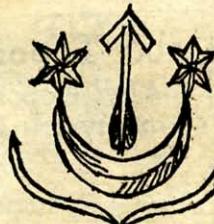

Rownia Herb Starodawny w Polsce / ma być białe trzy miecze w mieściaku / w polu czerwonym / na hełmie pióra parowe.

Saravva kleynot z Ruskiego narodu / jako samo imię po łaciźnie / ma być białe trzy kryże złote / w polu błękitnym / na hełmie wieża zbrojna z bablą.

Sas

Sas Herb z Węgier przyniesiony / mabyć pułmę, ściać złotego / dwie gwiazdki na rogach / w pośrodku strzała / tą w polu błękitnym / na hełmie pióra y strzała.

Szaszor vide Orła wyższey.

Slepowron Herb Polski / Etory początek od Poboga w Polsce niesie / ma być w polu błękitnym na hełmie krzyż pierścieniem.

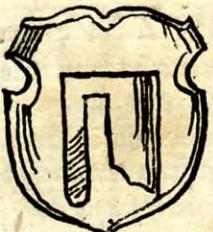
Sokola Herb Polski, ma być puł Wieprzą dzikiego / z żabą puł czarnego / niedźwiedzia / przez pośrodek prega czerwona / na hełmie puł Lwa dzwiedzia.

Szreniawa herb Polski Rzeka Przyżem naznaczona mabyć w czerwonym polu na hełmie Lew miedzytroska mi.

S

Gta-

STARZA abo Topor
Herb Polski / ma być Topor
biały w polu czerwonym na
hełmie tafze.

STARZYK abo Za-
prząśńiec / herb Polski ten hełm z
Toporem dziesiątce. Długość
pisze że dwoje braciów zaprzeli-
się trzeciego / y on sobie Stary
będzie herb / a Topor w hełmie
obrat.

SZCZEMIS Herb Polski,
ma być złoty na polu czerwonym/
w hełmie pięć pior stru-
sich.

SULIMA Herb z Nie-
miec pryniesiony / ma być Or-
zel czarny w złotym polu pod
nim trzy kamienie w czerwo-
nym polu / na hełmie Orzeł
czarny.

S V C H E.

S V C H E K O W N A T Y
herb Polski / ma być raba cza's
na oprawionia w polu czerwonym
trzy trzygrot / na hełmie trzy
piora strusie / rozwinięte zęby od
trzech trąb w białomu.

SWINKA Herb Polski,
ma być głowa wieprzowa / re-
ba w białym reku / iż ro-
żdżera na polu czerwonym / na
hełmie panna rożcza sana.

SWIERCZEK Herb z
Grecyey pryniesiony / ma być
w polu błękitnym / na hełmie
trzy pióra strusie.

SYROKOMA Herb
Polski / ma być biały w czerwo-
nym polu / trzy złote wiers-
chu na hełmie tafze.

F 2

SZELIGA Herb Pol-
ski/mabyć pułmiesiąca żółte/
mglisty wzgórza/ Erzyś to po-
wodzenie żółty/ w polu czerwo-
nym/ na żelanie pawię piora.

Herb Sędziszewskich, chy-
bów tymi obniżane Inala/ że
miasto 1730r z Etorego Lero-
wychodzi/ jest pole błękitne/
na którym leży Lew pole czer-
wone/nia żelanie s. pior stru-

STEMBERG Herb przy-
niesiony z Czech/ mabyć gma-
zda złota o beści rogach/ w po-
lubłękitnym/ na żelanie pio-
ra pawię.

SZTYMBERG Herb, z
27iemiec przyniesiona Złotego
Morska/ ma być w polu czer-
wonym/ na żelanie żółty piora
struśce.

STAN-

STANKARYN Herb ze Włoch przy-
niesiony od Franciszka Stan-
karyna Antona Mielego za Bro-
la Augusta/ ktoru August In-
digenat mu dał/ ma być miecz
biały w czerwonym polu/ nad
mieczem pułmiesiąca/ a w hel-
mie Korona złotej choragiem
czerwona rozwinięta.

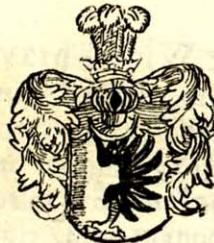
TACZALA Herb przy-
niesiony z Czech/ ma być żo-
raw barwy w polu żółtym/ oboko
były dwie gwiazdzie w polach
czarnych.

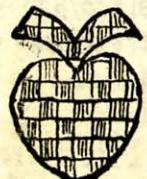
TARNAWA Herb przy-
niesiony z Robys/ otrzymał
przezwiśki od Gory/ przy kro-
cie przodek da grycie głowę te-
go i pod pomogł/ mabyć tą p-
biłą w czerwonym polu/ krocie
żółty/ w żelanie/ na żoroniie pieć pior
Strusich.

F 2

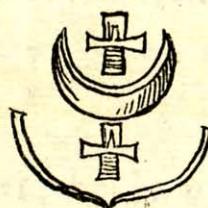
TOP

T O P A C Z Herb z Węgier przyniesiony / ma być Serpie skrzydło czarne y nogą żółtą na czerwonym polu / na żel. miec trzy pióra strusie.

T W A R D O S T Herb Polski / ma być w czerwonym polu.

T R Z A S K A Herb Polski / ma być puł Miesiąca rogarów w gory / żółte w polu błękitnym tylecze okuczone / jeden na wierzchu drugi na spodku / żorząco Biala y Lubiewa / na hełmie pawie piór / y herb Trzaski.

T R Z A S Y Herb Polski. Długość pięci / Trzy traby czarne poprzec nosi w polu białym za herb. Rod Polski bez dynastii / na hełmie dwie Trzbie przyspane.

SZA-

S Z A B L A Herb Polski, ma być w czerwonym polu / na hełmie pięć piór strusich.

W A D W I C Z Herb z Wielisie przyniesiony / ma być jedna ryba biała w czerwonym polu / druga ryba czerwona w białym polu / na hełmie trzy pióra strusie.

W A R N I A Herb Polski / ma być Rąk czerwony w białym polu / na hełmie rąże.

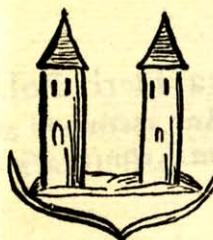
W C Z E L E ábo Szadownicá / herb z Śląska przyniesiony / ma mieć Szachownice złotym a złakym posłanym a na hełmie Murzynkę zawiązaną głowę.

W A Z Y K Herb Polski,
ma byc w polu czerwonym/
sobko w giebie zagalasz zielony/
na trzymajac koronę złotą / na
żelmine pieć pior strusich.

W I E N I A W A Herb z
Ukrainy przyniesiony / ma byc
czarna żubra głowa z rogami
w złotym polu / w nozdrzach mię
szrecona / na żelmine pień łwa
z mieczem.

W I E R Z H O S C Y te-
herbu żdżarów wywali / ja-
ko list opowieda Wacławów
Książęcia Opolskiego Wac-
ławyhorstiego / w roku 1467. pis-
any / o czym papr. herz.

W I E R V S Z O W A Herb
przyniesiony z Litwem / ma
mieć puł żogla biechowanego
żarego w białym polu / drupa
połowicą przednia ma byc wyp-
ał czarna / na hel: 5. pior stru.
Wierz.

W I E R Z B N A abo Le-
lie Herb Polski / ma byc biały
leja na żelmine sarp y ferzała
przezeń.

W I E W I O R K A Herb
z Litwem przyniesiony / ma
byc Wiewiórka czerwona na
złotym polu / na żelminie dąże.

W L O S Z E K Herb da-
wony / który ma byc dwia miecza
w polu czerwonym / cztery roże
miedzy nimi bialo.

Z A B A W A Herb który
tu przyniesiony z Czech / ma
byc puł biechownice czerwone/
a biale pola / a puł p ołá blęgi-
tne go.

ZAGŁOSA Herb Pol.
Ktob Jastrzebc a pocztek ma/
na hełmie skrzydło Orle/ przez
nie skrzala.

ZARĘBA Herb z Nie-
miec przyniesiony / ma być
Lew czarny na polu brona-
tnym w spiszy z bialego muru/
na którym trzy Panienie żółte/
a na hełmie puł Lwów czarne.

ZDAN Herb Polski
ma być podkowka / w Szabla
nawierzchni w polu bialejnym.

ZERWIX APTURA Herb
Polski / miało być trzy Koście
głowy bäre w polu bialym / a
na hełmie pięć pierś strusich.

Złota

ZŁOTA WIERŚZA Herb z
Czech przyniesiony / ma być złoty
Złota wiersza.

ZŁOTOGOLENCZYK Herb
Polski stanowy od Boginy mat-
ki Świętego Stanisława / ma
być Goleniżłota zbroyna z osto-
gą / na hełmie trzy piora stru-
sie.

ZNIM Herb Polski
stanowy Arcybiskupem Gnie-
zna.

HERB KMITOW, No-
si za herb ten Dom brode Chro-
mawie tym sposobem / It pro-
moia być żółte w polu czernio-
nym.

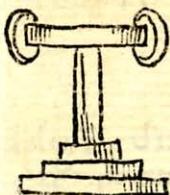
Herb

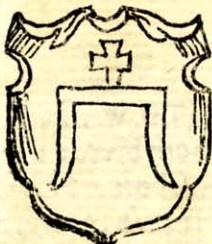
Herbu Felikana vzy-
wa Mikołaj Kościel Staro-
sta Zgrodziski z powiatu Oj-
aniciego.

Herbu Icza vv ziemi
Pomorstey vzywau Domiancy
Lisowscich.

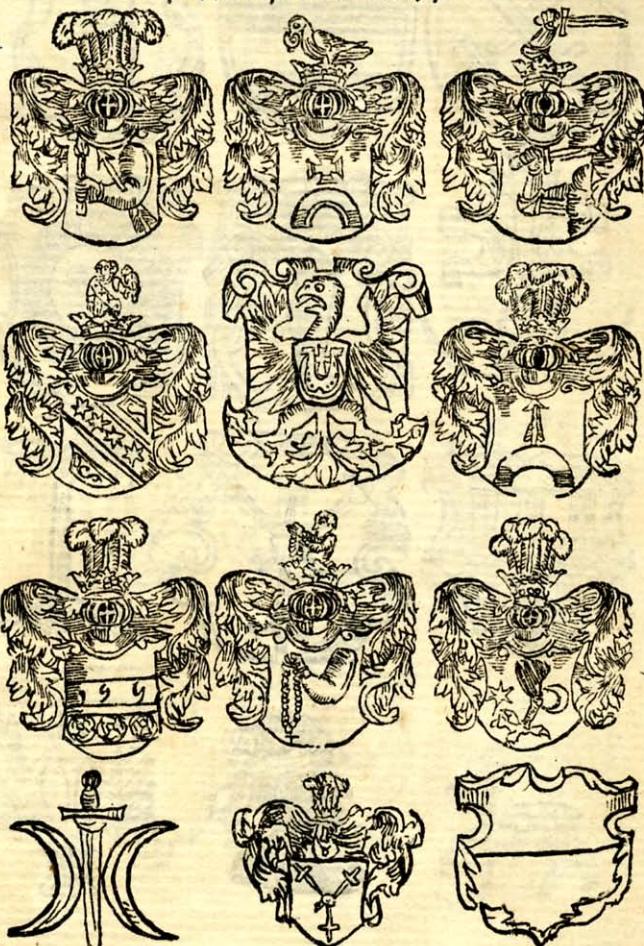
Dom Jasienieckich ra-
zem z bratem herbu vzywa.

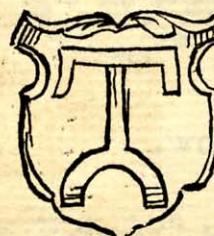
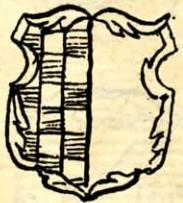
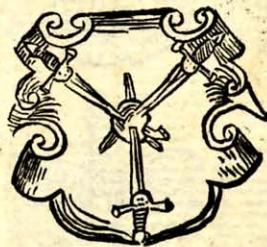
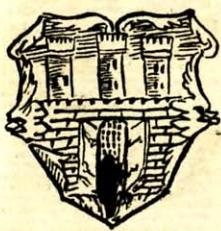
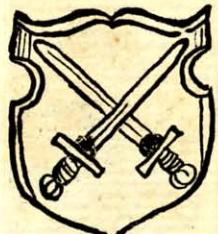

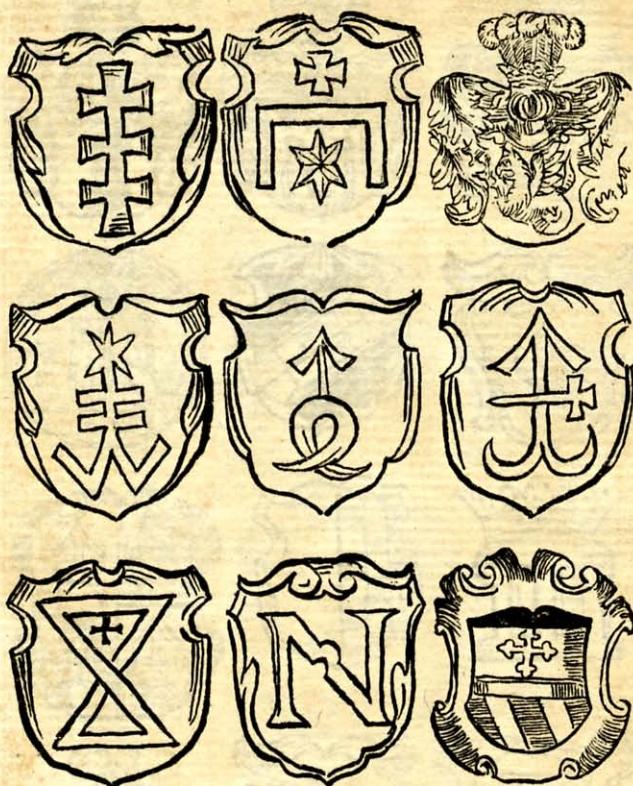
Na Wołyniu takiego
Kleynotu vzywau Domy za-
cie/ Jako Dom Jaskowickich.

CII

Tu się Herby poczynają, których się
przewiśają nie kłać.

Dokonczenie Herbów.

k-[Schrub] 2/85